

SLOVES ■ poslat někoho

~ na smrt • poslat někoho do plynu / na smrt
 ♦ ~ před soud • dát někomu prokurátora ♦ ~ do společnosti špatné • posadit někoho do hezkého / pěkného hnízda ♦ ~ získat zkušenosti • poslat někoho někam na zkušenou ♦ ~ někam daleko (a zbytečně) • poslat někoho do horoucích pekel / na horoucí skálu ♦ ~ někam násilně • poslat někoho (někam) postrkem / šupem ♦ ~ pryč • poslat někoho k čertu / ke všem čertům / do horoucích pekel

SLOVES ■ poslat někomu

~ člověka nepřijemného • nasadit někomu veš (do kožichu) ♦ ~ dopis • napsat / poslat někomu pár řádků ♦ ~ pozdrav • dát / nechat se (někomu) poroučet, dát / nechat někoho pozdravovat ♦ ~ zprávu • dát / nechat někomu (po někom) vědět

SLOVES ■ poslechnout (x odmítat poslušnost, být neústupný) viz též podřídít se

• dát / nechat si říct

~ někoho • dát na něčí radu / rady ♦ ~ někoho bez odmluvy • sklapanout / srazit kramfleky / kufrů / paty / podpatky ♦ ~ někoho absolutně • poslechnout někoho na slovo

PŘIROV ■ poslouchat (x neposlouchat) viz být poslušný

~ uctivě, pozorně • poslouchat někoho / něco jak evangelium, jak Slovo boží

SLOVES ■ 1. poslouchat (x být neposlušný) viz též být poslušný

• dělat / sekat dobrotu, sekat latinu, dát / dávat / nechat / nechávat sebou vláčet / vorat, dělat co se patří, držet hubu a krok

~ někoho • pískat / skákat / tancovat / zpívat podle něčí noty, skákat / tancovat podle něčí písničky ♦ ~ někoho bez námitek • poslouchat (někoho) bez odmlouvání / odmluvy ♦ ~ někoho absolutně • zobat / žrát někomu z ruky, poslouchat někoho na slovo, slepě někoho poslouchat ♦ ~ někoho horlivě a ponížene • stát v pozoru před někým ♦ ~ radý někoho • dát / nechat si do toho / něčeho (od někoho) mluvit

SLOVES ■ 2. poslouchat (x neposlouchat, neslyšet) viz též dávat pozor

• být / bejt na příjmu

~ intenzivně • napínat / napnout / natahovat uši ♦ ~ nepozorně • poslouchat (něco) kolennem ♦ ~ ostražitě • mít uši všude ♦ ~ pozorně • nastavit / nastavovat / nastražit uši ♦ ~ zvědavě • špičkovat / našpicovat uši ♦ ~ někoho napjatě • viset

někomu (očima) na rtech, hlát každé slovo někoho ♦ ~ někoho / něco nepozorně • poslouchat něco / někoho (jen) na jedno ucho / jedním uchem n. (jen) na půl ucha ♦ ~ něco / někoho užasle • naslouchat něčemu / někomu n. poslouchat / sledovat něco / někoho bez dechu / se zatajeným dechem, poslouchat něco s otevřenou hubou / pusou n. s otevřenými ústy

VĚTNÉ ■ poslouchej!

• V jednoho Boha / boha věřiti budeš! • To si dej / nech vyprávět! • Ve jménu / jménem zákona! • Mámo, táto (v komoře je myš). • To ti teda povím! • Tak já ti něco povím / řeknu! n. Já ti teda něco povím! • Dej si vypláchnout uši! n. Vyndej si špunty / vatu z uší! • Kdo má uši k slyšení, slyš! • Sediš si na uších (nebo neslyšíš)? n. Neseď si na uších!

SLOVES ■ posloužit někomu po smrti

• zatlačit někomu oči / voči

NESLOVES ■ poslušnost, pokora, podrobování se, podřízenost viz též ochota, podlézavost, trpnost

• v bázní boží, ohnutý hřbet, ohnutá záda, psí oči, psovská pokora, slepá poslušnost, zákon smečky, nastrčená figura / loutka, figurka na šachovnici, prodloužená ruka (někoho, něčeho), poníženej / nejponíženejší služebník, bez odmlouvání, bez reptání

VĚTNÉ ■ poslužte si!

• Nenechte / nedejte se pobízet!

NESLOVES ■ posměch viz ironie

SLOVES ■ posmívat se někomu / něčemu (x respektovat někoho, vážít si někoho)

• dělat si z někoho čuráčky, bavit se na cizí / něčí konto / účet / útraty, mít z někoho / něčeho leg-raci / psinu / srandu / švandu / zábavu, strouhat někomu mrkvičku, dělat na někoho dlouhý / dlouhý nos, dělat si prču / prdel z někoho / něčeho ~ tajně • smát se (někomu) po straně, smát / vysmívat se někomu za zády

SLOVES ■ posoudit něco

~ realisticky • podívat se na něco / to střízlivýma očima / střízlivě ♦ ~ uvážlivě a nezaujatě • posoudit něco sine ira et studio

VĚTNÉ ■ pospěš se svatbou dcery – syn počká!

• Ožeň syna, kdy chceš, vdej dceru, kdy můžeš.

VĚTNÉ ■ pospěš si!

• Čas čeká. • Čas běží. • Dělej, at...! • Tak dělej! n. Dělej! • Hni sebou! n. Tak sebou hněte! • Hoď sebou! n. Pohni / mrskni sebou! • Ale honem!

• Ivánku náš, copak děláš? Děti dou / jdou do školy, tys ještě v posteli, o nic nedbáš! • Hejbní / pohni kostrou! n. Hejbní sebou! • Hod' tam kvalt! • Máš co dělat (abys...). • Nehraj si s tím! • Šlápni na to / do toho! • Šupito presto! • Tempo, tempo!

PŘIROV ■ **pospíchat** viz též běhat

• lítat jak blázen, běhat jak blbec, jak divý, jako hadr na holi, jak když hrom bije, běhá, div si nohy neuběhá, div si nohy / paty neubrousí / neušoupá, lítat jak špinavé prádlo, celý den jak vůl, jako by měl v zadku vrtuli

SLOVES ■ **pospíchat** (*x jít pomalu, nepospíchat*) viz též běžet, jít rychle, spěchat, utíkat

• nemít času nazbyt, natahovat / natáhnout fajfky / jedenáctky / pedály, hnát (si) to (někam)

SLOVES ■ **pospíšet si** (*x jít / pracovat pomalu*) viz též jít / pracovat rychle, spěchat

• holid' hadama, hejbnout / hnout / hodit kostrou, přidat do kroku, prásknout do koní, natahnout nohy, šlápnout do pedálů, dupnout / šlápnout na plyn, přidat plyn, hejbnout / hodit / pohnout tělem, hejbnout / hnout / hodit / mrsknout sebou ~ **s práci** • pohnout s prací

NESLOVES ■ **postavení, zaopatření, zařazení**

• byt a strava, z povolání, společenský žebříček ~ **dobré, zajištěné** viz též blahobyt, bohatství • dobré bydlo, zajištěná existence, teplé hnízdo / hnízdečko, teplé místo / místečko, místo na slunci, velitelský můstek, první housle / part, silný / pevný / jistý v kramflekách, dobré poměry, pěkné / jisté postavení, mocní tohoto světa, úřední osoba, čelná osobnost, pán nad životem a smrtí (někoho), vzácný pták, dobrá rodina, uznávaná veličina, velké zvíře, místo nahoře ♦ ~ **podřadné, podřízené** • druhý housle, druhý part, v cizích službách, malý pán, (věčný) korunní princ, moc malé zvíře ♦ ~ **špatné** viz též bída, utrpení • holá existence, holý život, holé živobytí, holý krk ♦ ~ **ztracené** • vyřízený člověk, ztracená / zkrachovaná existence, politická mrtvola

SLOVES ■ **postavit dům plně vybavený**

• postavit něco na klíč

SLOVES ■ **postavit něco** viz též dát něco, položit něco

~ **obráceně** • postavit něco nohama vzhůru / vzhůru nohama ♦ ~ **příčné přes** • postavit něco naštorc

SLOVES ■ **postavit se**

~ **do postoje pozor** • postavit se do latě ♦ ~ **proti něčemu / někomu** viz též bojovat proti někomu /

něčemu • zkrřížit někomu cestu, jít / postavit se proti něčemu / někomu ♦ ~ **proti něčemu** viz též odporovat něčemu, protestovat proti něčemu • nedat / nenechat si něco líbit ♦ ~ **za něco** viz též podporovat něco • přijmout něco za vlastní

SLOVES ■ **postěžovat si někomu**

• otevřít někomu svou duši n. své ledví / srdce, vylít (si) někomu duši / srdce, vybrečet se někomu na prsou

SLOVES ■ **postihnout – někoho / něco**

• padnout na něčí hlavu, jít na konto / účet / vrub něčeho / někoho, padnout na vrub někoho, přijít (někomu / někomu) draho, být / být za to že... ~ **neštěstím** • navštívit / navštěvovat někoho křížem ♦ ~ **úředně** • popotahovat někoho za to / něco ♦ ~ **cizího** • jít na cizí účet

SLOVES ■ **postihovat někoho / něco**

• padat na něčí hlavu, navštěvovat někoho křížem ~ **přísně** • stírat to (napořád)

NESLOVES ■ **postoj** viz též ochota, pozornost

• veřejné pohoršení, citlivý přístup, necitlivý přístup, z mé (tvé / ...) strany

VĚTNÉ ■ **postoj člověka odrazí se v pohledu**

• Oko – do srdce / duše okno.

SLOVES ■ **postoupit** (*x zaostat, zaostávat*)

• být / být (už) dál než..., dojit / dostat se (s někým / s něčím) (tak) daleko (že...) ~ **v práci** • být / být v tom daleko, pohnout s prací ♦ ~ **v němčem** • být / být s něčím daleko ♦ ~ **nějak** • vzít to nějak ♦ ~ **vpřed** • učinit další kroky, hnout / pohnout se z místa, udělat velký / velkej skok

PŘIROV ■ **postrádat**

• být (bez něčeho / někoho) jak bezruký, jak bez ruky / bez rukou

SLOVES ■ **postrádat něco / někoho**

• mít k něčemu / někomu daleko

SLOVES ■ **postrašit někoho**

• udělat na někoho bubáka / bubáky / bububu, pustit hrůzu na někoho, nahnat někomu strach, nasadit někomu strašáka do hlavy

NESLOVES ■ **postupnost** viz též pokračování, pořadí

• čím dál tím..., den ode dne, den ze dne, ode dne ke dni, dům od domu, od domu k domu, dva a dva, jeden po druhém / za druhým, krok za krokem, metr za metrem, od minuty k minutě, píď za pídí, husím pochodem, postupem času / doby, případ od případu, od případu k případu, řetězová reakce,

rok od roku, po řadě (za sebou), úřední šiml, sálamová taktika, pomaloučku polehoučku

SLOVES ■ **postupovat** (x *stagnovat, stát*) viz též jít, pokračovat, probíhat

• být / bejt v běhu / na postupu, jít dál / dopředu / kupředu

~ **bez cíle** • jít / pohybovat se / potáčet se ode zdi ke zdi ♦ ~ **způsobem navyklým** • jít / pohybovat se ve starých / vyběhaných / vyjetých / vyježděných / vyšlapaných kolejích ♦ ~ **bezkonfliktně**

• jít cestou nejmenšího odporu ♦ ~ **bezohledně** viz též být bezohledný, jednat bezohledně • jít tvrdě za svým cílem ♦ ~ **bezvýsledně** • chodit / jít od něčeho k ničemu ♦ ~ **dál** • dělat (to) furt / pořád pryč ♦ ~ **dobře** • být na správné cestě ♦ ~ **důsledně přehnaně** • hnát něco / to do extrému / krajnosti

♦ ~ **chytře** • jít na něco / někoho od lesa ♦ ~ **kompromisně** • držet se zlaté střední cesty n. jít zlatou střední cestou ♦ ~ **kupředu** viz postupovat vpřed ♦ ~ **nekompromisně** • jít tvrdě na věc ♦ ~ **neuváženě** • **neuvážlivě** • jít na něco / někoho (moc) kách, šlápnout vedle ♦ ~ **nezávisle** • zařídít se podle svého ♦ ~ **nějak** • brát to nějak, jít na to / něco / někoho nějak ♦ ~ **obráceně** • zapřahat vůz před koně ♦ ~ **pomalů** • jít / postupovat hlemýždím krokem / tempem, pohybovat se / postupovat hlemýždí rychlostí, jít / pohybovat se hlemýždím tempem ♦ ~ **pomalů a ztěžka** • postupovat píď za píď ♦ ~ **realisticky** viz též být realista • být / stát na pevné půdě / zemi ♦ ~ **rychle překvapivě**

• lámat rekordy ♦ ~ **samostatně** • jít (si) svou cestou ♦ ~ **schematicky** • dělat všechno podle pravítka ♦ ~ **systematicky** • jít / postupovat krok za krokem, brát / vzít to / něco napořád n. po pořádku / popořadě, brát / vzít to / něco / někoho po řadě ♦ ~ **špatně** • být na nesprávné / špatné cestě ♦ ~ **úředně** • nastoupit cestu práva ♦ ~ **vpřed**

• hnout / pohnout se z místa, získávat půdu / terén ♦ ~ **vpřed pomocí něčeho** • razit si cestu (něčím) ♦ ~ **vpřed namáhavě** • klestít si cestu (mezi) něčím / někudy

VĚTNÉ ■ **postupuj nenásilně!**

• Nelámej to přes koleno! • Nic to nechce, jen hrát lehce.

VĚTNÉ ■ **postupuj pomalů ale nezadržitelně!**

• Pomalů, ale jistě.

VĚTNÉ ■ **postupuj řádně!**

• Všechno chce svoje / své.

VĚTNÉ ■ **postupuj systematicky!**

• Pěkně po pořádku! n. Tak pěkně po pořádku!

VĚTNÉ ■ **postupujte kupředu rázně!**

• Kupředu (levá), zpátky ni krok!

SLOVES ■ **posuzovat – něco / někoho** viz též hodnotit něco / někoho

~ **bez iluzí** • vědět své / svý / svoje ♦ ~ **jednostranně** • vidět vše (jen) pod jedním úhlem / z jediného úhlu ♦ ~ **jinak** • dívat se / hledět na něco / někoho jinýma / novýma očima, vidět to / něco z jiného úhlu, uvidět / vidět něco / někoho v jiném / jiným / odlišném / odlišným světle, dívat se na to / něco n. vidět to / něco jinak

♦ ~ **nestejně a nespravedlivě** • měřit dvojmým loktem / metrem ♦ ~ **nezaujatě** • posoudit / posuzovat něco sine ira et studio, vidět klady i záporné něčeho, podívat se na něco / někoho n. posuzovat něco / někoho bez předsudků, být / bejt nad tím ♦ ~ **nějak** • dívat se na něco pod zorným úhlem něčeho, chápat to nějak ♦ ~ **jako někdo** • dívat se / podívat se na něco / někoho očima někoho ♦ ~ **optimisticky příliš** • dívat se na to / něco růžovými brýlemi / růžově, líčit / malovat / vylíčit něco růžovými barvami / v růžových barvách / růžově, vidět to / něco / všechno v růžových barvách / růžově ♦ ~ **pesimisticky** • nevěřit na záznaky ♦ ~ **pesimisticky příliš** • líčit / malovat / vylíčit něco černými barvami / v černých barvách / černě, vidět to / něco / všechno v černých barvách / černě, dívat se na to / něco / někoho černými brýlemi / černě ♦ ~ **prísně** • brát na něco / někoho přísně / přísný měřítko ♦ ~ **realisticky**

• nedělat si iluze o něčem / někom, stát oběma nohama (pevně) na zemi, dívat se na to / něco střízlivýma očima / střízlivě, dovést / umět si něčeho / někoho vážit ♦ ~ **stejně** • dávat někoho na jednu hromadu s někým, brát na někoho / něco stejné / stejný měřítko, měřit (každěmu / někomu) stejným loktem / metrem n. stejnou měrou, narážet všechno na stejné / jedno kopyto ♦ ~ **stejně necitlivě** • házet / strkat někoho / něco / všechno do jednoho pytle (s někým / něčím) ♦ ~ **střízlivě** • dívat se / pohlížet na něco / někoho s odstupem, znát své pappenheimské ♦ ~ **vděčně** • mít / najít pro někoho / něco vřelá slova ♦ ~ **situaci realisticky** • dívat se na věci reálně

SLOVES ■ **poškodit – něco / někoho** viz též uškodit někomu, zkazit něco, zničit něco

• udělat / vykonat své (zhoubné) dílo, vrhnout stín na něco, padnout na vrub někomu, dát někomu / něčemu zabrat ♦ ~ **podstatu něčeho**

• podkopat (samotně) základy něčeho ♦ ~ **svě**

zdraví • podkopat / podlomit / podrýt si zdraví, nechat v / na něčem zdraví ♦ ~ **zdraví někoho** • podkopat / podlomit / podrýt někomu zdraví

SLOVES ■ **poškozovat – něco / někoho**

• vrhat stín na něco, dávat někomu / něčemu zadržat

• **své zdraví** • pálit svíčku na obou koncích, podrývat si zdraví ♦ ~ **zdraví někoho** • podrývat někomu zdraví

SLOVES ■ **pošpinit někoho** (x *pochválit někoho*) viz též pomlouvat / pomluvit někoho

• připravit někoho o čest, utrhat někomu na cti, nenechat na někom poctivého / rovného vlásku

NESLOVES ■ **pošta**

• (postilion) poštovský panáček

SLOVES ■ **poštvat někoho**

• pustit někoho ze řetězu

SLOVES ■ **potácet se** viz též jít kymácivě / opile • jít šejdrem

NESLOVES ■ **potěšení** viz ochota

VĚTNĚ ■ **potěšení není zadarmo**

• Za všechno se v životě platí.

SLOVES ■ **potěšit někoho** viz též rozesmát někoho

• kápnout / padnout / trefit / zahrát někomu do noty, (v)ocukrovat / (v)osladit někomu hořkou pilulku, udělat někomu něco pro radost, udělat někomu dobře

SLOVES ■ **potěšit se**

• přijít si (při tom) na své

NESLOVES ■ **potichu** viz klid

PŘIROV ■ **potit se** viz též být mokrý

• potit se jak dveře / futro od chliva / maštale, jak kůň, jak prase, být v něčem jak uvařený / vařený, potit se jak vůl, teče z něho jak z vola

SLOVES ■ **potit se** viz též pracovat namáhavě ~ **hodně / velmi** • moct vypotit duši, koupat se ve vlastním potu

NESLOVES ■ **potíž, nesnáz, obtíž, obtížnost, překážka, svízel** viz též bída

• brzda pokroku, křížová cesta, neschůdná cesta, trnitá cesta, kámen úrazu, čertovo kopýtko / kopyto, Prokrustovo / prokrustovské lože, kukaččí mládě / dítě, dětská nemoc, dětské nemoci, nepřekonatelné obtíže, těžká operace, tvrdý / těžký oříšek, zakopaný pes, herkulovská práce, perná práce, sisyfovská / Sisyfova práce, práce Sisyfova, bolavý / tíživý problém, gordický uzel, kukaččí vejce, dáblův / ďábelský vynález, žába na prameni,

pohnutý život, psí život, těžký život, těžce vykoupený, draze zaplacený, nadlidský úkol, porodní bolesti

SLOVES ■ **potkat někoho** viz též mít štěstí, mít smůlu, setkat se s někým

• mít štěstí na něco / někoho

~ **vhodného nejméně** • padnout / přijít / trefit na toho pravého / pravého

SLOVES ■ **potkávat něco / někoho často**

• potkávat něco / někoho na každém kroku, mít štěstí na něco / někoho

SLOVES ■ **potlačit něco – násilím** viz též zlikvidovat něco / někoho

• potlačit něco ohněm a mečem

~ **sebeuctu** viz též být bezzásadový, být nečestný

• nemít (ani) kouska / trochu cti v těle

SLOVES ■ **potlačovat** (x *neovládat se*) viz též ovládat se

~ **svou nechuť** • (jen těžko) přemáhat (svůj) odpor

♦ ~ **svůj vztek** • drtit něco mezi zuby

NESLOVES ■ **potlesk** viz pochvala

NESLOVES ■ **potomek** viz příbuzenství

SLOVES ■ **potopit hlavu někoho**

• dát / dávat někomu pasáka

PŘIROV ■ **potopit se**

• jít ke dnu jak kámen

SLOVES ■ **potopit se**

• jít ke dnu

SLOVES ■ **potrápít někoho fyzicky**

• zatahat někoho za pačesy / vlasy

SLOVES ■ **potrápít se**

• přijít si (při tom) na své

NESLOVES ■ **potrava, jídlo, pokrm, sousto, strava** viz též hlad, nápoj, žízeň

• boží dar / dárek, chléb (náš) vezdejší, chlupaté knedlíky, koroptve / koroptvičky střílené motykou, bílé maso, božihodový / hodobožový oběd, s oblohou, volské oko, pohádka mládí, snídaně na vidličku, vejce do skla, vejce / vajíčka na hniličku / nahniličko, vepřo knedlo zelo, biblická / nebeská / božská mana, něco dobrého, něco k snědku, něco na zub, žrádlo pro psa, plné břicho / panděro, plný pupek, co hrdlo ráčí, jednou / dvakrát do huby / úst, jednou dvakrát do huby / úst, chuť k jídlu, krmení dravé zvěře, na lačný žaludek / život, plný žaludek, pokrm ducha, duševní pokrm, duchovní chléb, duševní strava / potrava

NESLOVES ■ **potrestání** viz trest

PŘIROV ■ **potrestat** viz vyhrožovat